

PRESSEMELDING

16.10.2025

Polarsirkelrådet advarer mot tannklinikknedleggelser på Helgeland:

– Et alvorlig angrep på grunnleggende helsetjenester i distriktene

Polarsirkelrådet reagerer kraftig på Nordland fylkeskommunes forslag om å legge ned flere distriktsklinikker i tannhelsetjenesten – blant annet i **Nesna, Rødøy, Lurøy (Konsvikosen)** og **Hattfjelldal**.

Rådet mener forslaget vil føre til sterkt svekket tilgjengelighet, høyere kostnader og dårligere folkehelse i store deler av Indre Helgeland.

– Dette er et alvorlig angrep på grunnleggende velferdstjenester i distriktene. Et tannlegetilbud skal være tilgjengelig for alle – ikke bare for dem som bor i byene, sier rådets leder **Sølvi Andersen**, ordfører i Hattfjelldal.

Kraftig økte reiseavstander og kostnader

Nedleggelse av lokale klinikker vil føre til betydelig økte reisekostnader og tidsbruk for pasienter og foresatte.

I flere kommuner må pasienter reise mellom 7 og 12 timer tur/retur, ofte med ferje, hurtigbåt og ventetid, for å nå nærmeste tannklinikk.

– Når reisetiden er lengre enn selve behandlingen, mister ordningen sin funksjon. Dette er ikke et realistisk helsetilbud, sier Andersen.

Forslaget innebærer også at fylkeskommunen må betale mer i pasientskyss, samtidig som kommunene får økte utgifter til ledsagertjenester, vikarinnleie og tapt arbeidstid for foresatte.

Ordfører i **Rødøy, Inger Monsen**, peker på de praktiske konsekvensene:

– I en øykommune som Rødøy kan nedleggelse av tannklinikk gi reisedager på opptil 14 timer for å komme til tannlege. For mange eldre og familier uten bil vil det i praksis være umulig å få jevnlig behandling. Dette er ikke et forsvarlig tilbud, sier Monsen.

Lovpålagt ansvar og likeverdig tilgang

Polarsirkelrådet minner om at fylkeskommunen har et lovpålagt «sørge-for-ansvar» etter tannhelsetjenesteloven § 1–3, og at det ansvaret ikke opphører ved kommunegrensen eller ferjeleiet.

– Fylkeskommunen kan ikke fraskrive seg ansvaret for barn, eldre og sårbare grupper i distriktene, understreker Andersen.

Skepsis til påståtte besparelser

Flere kommuner stiller spørsmål ved fylkeskommunens økonomiske beregninger. Ordfører i Nesna, Hanne Davidsen, mener at fylkeskommunen undervurderer både kostnader og konsekvenser:

– Det er vanskelig å se hvordan dette skal gi reelle besparelser. Når pasientene må fraktes over store avstander, øker både transportutgifter og tidsbruk dramatisk. Summen på 700 000 kroner som fylkeskommunen har anslått for økte skysskostnader, dekker knapt behovet for én kommune alene, sier Davidsen.

Etterlyser andre løsninger for kostnadsreduksjon

Ordfører i Lurøy, Håkon Lund, understreker at fylkeskommunen må vurdere andre tiltak før nedleggelse:

– Det finnes mange grep som kan redusere kostnader uten å ramme innbyggerne: mindre leieareal, delt bemanning og sambruk av lokaler. Klinikken i Kongsvikosen har lave driftsutgifter og kan videreføres med små justeringer.

Lokal samordning og samarbeid i Rødøy

Rødøy kommune har vedtatt å samle lege-, tannhelse- og andre helsetjenester i et nytt helsehus i Jektvik.

– Det er uklokt å legge ned et fungerende tannlegetilbud samtidig som vi bygger et nytt moderne helsesenter. Fylkeskommunen bør samarbeide med oss – ikke avvike tilbudet, sier ordfører **Inger Monsen**.

Hun legger til:

– Vi må også se på muligheten til å åpne klinikkene for kommersielle kunder der kapasitet tillater det. Det kan bidra til inntekter og sikre grunnlaget for et stabilt, lokalt tannhelsetilbud.

Øyrealitetene i Træna

Polarsirkelrådet fremhever at kommuner med væravhengig ferje- og hurtigbåtsamband rammes spesielt hardt.

Ordfører i **Træna**, **Trond Vegard Sletten**, sier at det per nå ikke er foreslått nedleggelse i Træna, men at situasjonen for øyboere i regionen er dramatisk – og at også Træna frykter for fremtidig tilbud:

– Det er sjelden vi står uten daglige avganger fra Træna, men når hurtigbåten må innstilles, overtar båten fra Lovund ruta, og da trer ei reserveløsning i kraft: Ferga starter én time tidligere og korresponderer med hurtigbåten til Sandnessjøen fra Onøy. Det betyr at pasienter kan måtte reise fra hjemmet klokka 05.45 og være tilbake først rundt klokka 19.45.

Dette illustrerer hvor sårbart og tidkrevende det er for innbyggerne våre å få utført selv en enkel tannlegetime, sier Sletten.

Hattfjelldal – et stabilt og velfungerende tilbud

Ordfører **Sølvi Andersen** minner om at Hattfjelldal tannklinikk er et stabilt og godt tilbud for både barn, eldre og betalende voksne:

– Vi har en klinikk som fungerer, med kjent fagpersonell og høy tillit i befolkningen. Å legge den ned vil svekke både trygghet, kontinuitet og kvalitet, sier Andersen.

Polarsirkelrådet fremmer konstruktive løsninger

Rådet ber fylkeskommunen om å utsette alle nedleggelser til en helhetlig utviklingsplan for tannhelsetjenesten er ferdigstilt, og eventuelle mobile løsninger faktisk er etablert.

I tillegg foreslår Polarsirkelrådet at fylkeskommunen vurderer:

- Åpning for kommersielle kunder der kapasitet finnes, for å skape inntekter som kan styrke lokal drift.
- Kostnadseffektive løsninger som delt bemanning og redusert areal framfor nedleggelse.
- Styrt samarbeid med kommunene om drift og samlokalisering av helsetjenester.

– Vi ønsker å bidra med løsninger, ikke bare motstand. Fylkeskommunen må se at dette handler om samarbeid, ikke sentralisering, sier Andersen.

– Dette handler ikke bare om tannhelse, men om tillit til velferdsstaten, sier Sølvi Andersen.

– Vi ber fylkeskommunen om å ta Helgeland på alvor – og la tallene, lovverket og hverdagen til folk veie tyngre enn teoretiske effektiviseringsmål, sier ordførerne i Polarsirkelrådet samlet.

For mer informasjon / kommentarer:

- **Kjell-Idar Juvik**, sekretariatsleder – tlf. 992 75 171
- **Sølvi Andersen**, ordfører i Hattfjelldal og leder i PR – tlf. 990 49 415
- **Håkon Lund**, ordfører i Lurøy og nestleder i Polarsirkelrådet – tlf. 976 47 886
- **Inger Monsen**, ordfører i Rødøy – tlf. 416 23 880
- **Hanne Davidsen**, ordfører i Nesna – tlf. 481 18 305
- **Trond Vegard Sletten**, ordfører i Træna – tlf. 413 37 918

Vedlegg: Uttalelse fra Polarsirkelrådet

Polarsirkelrådet

Kjell-Idar Juvik
Sekretariatsleder